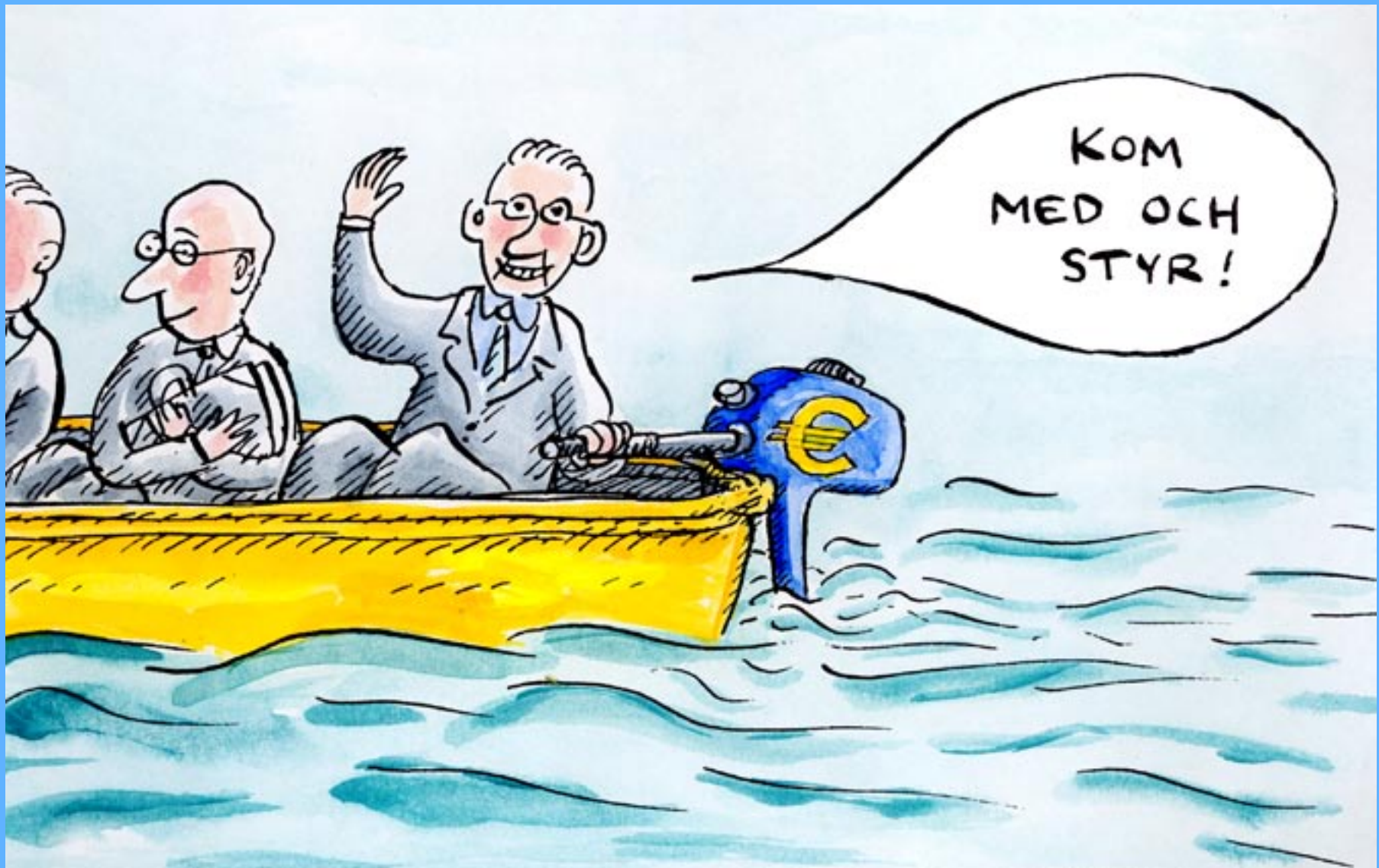

Nej till Lissabon- fördraget!

Text: Gösta Torstensson Bild: Robert Nyberg

Mer makt åt Bryssel

Det finns en rad förslag i Lissabonfördraget som leder till att mer makt flyttas från medlemsländerna till EU. Dels handlar det om att EU får flera nya befogenhetsområden, dels handlar det om att man i många fall övergår från enhälligt beslutsfattande i rådet till beslutsfattande genom kvalificerad majoritet, vilket innebär att enskilda medlemsländer kan komma att köras över. Alla frågor utom några uttalat få (skatt, försvar och viss sociallagstiftning) ska beslutas med kvalificerad majoritet.

Lissabonfördraget förstärker de stora staternas makt genom att ländernas befolkningsstorlek blir avgörande. Det underlättar för de stora länderna att få igenom egna beslut och stoppa sådana man inte önskar. Tyskland, som enligt det nuvarande fördraget har 8,4 procent av rösterna i ministerrådet, fördubblar sin röststyrka till 16,7 procent. Sverige, som idag har 2,9 procent av rösterna, minskar sin röststyrka till 1,8 procent. Tysklands röststyrka blir drygt nio gånger så stor som Sveriges!

EU får med den nya grundlagen en president, en utrikesminister och en finansminister för euroländerna. EU får en egen stadga om grundläggande rättigheter, där EU-domstolen avgör tvister. EU får mer av överstatlig lagstiftning inom straffrätt och civilrätt, visum och asylfrågor. EU blir en juridisk person skild från och stående över medlemsstaterna. EU får rätt att i eget namn underteckna internationella avtal – precis som vilken statsbildning som helst.

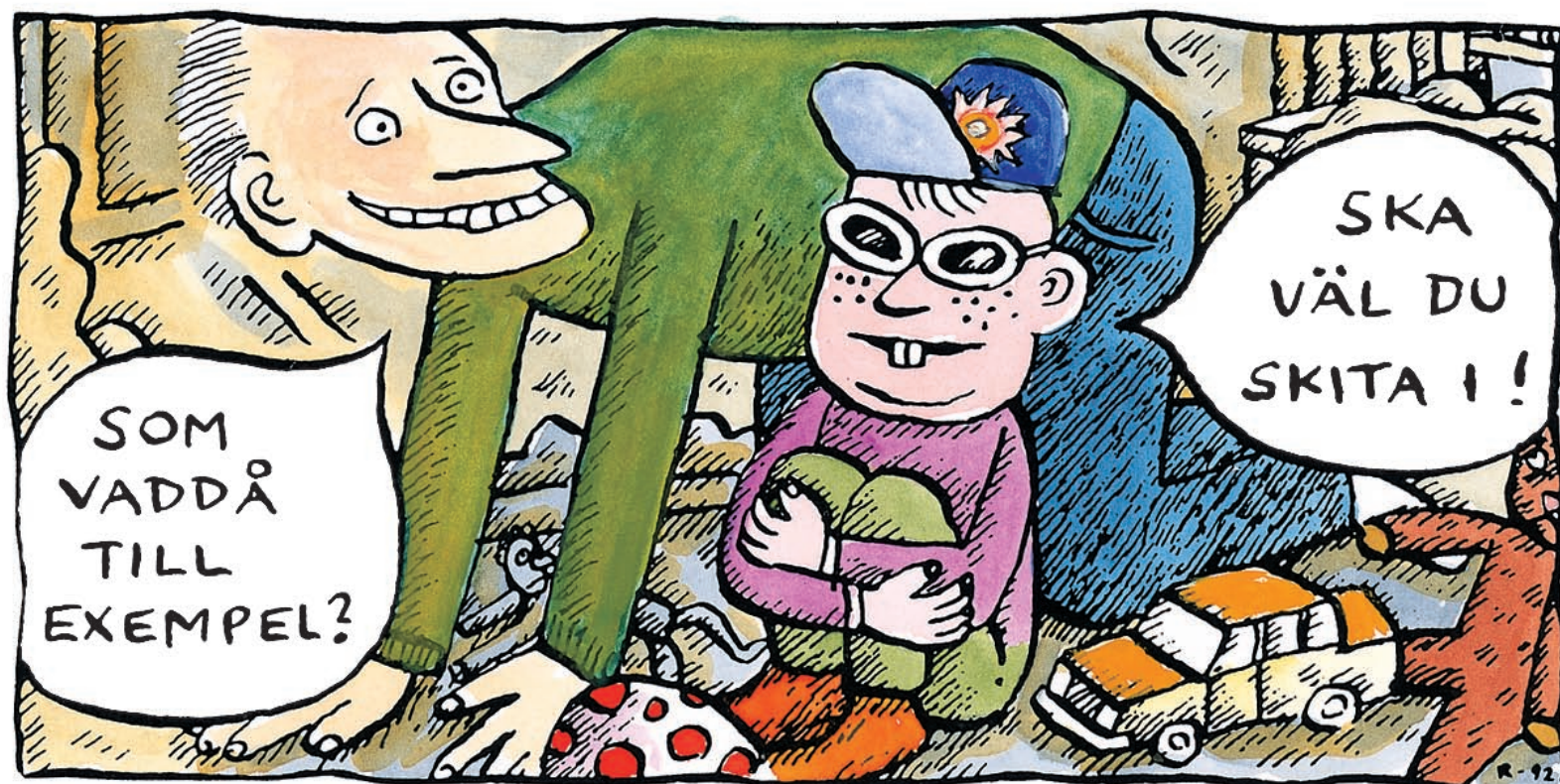
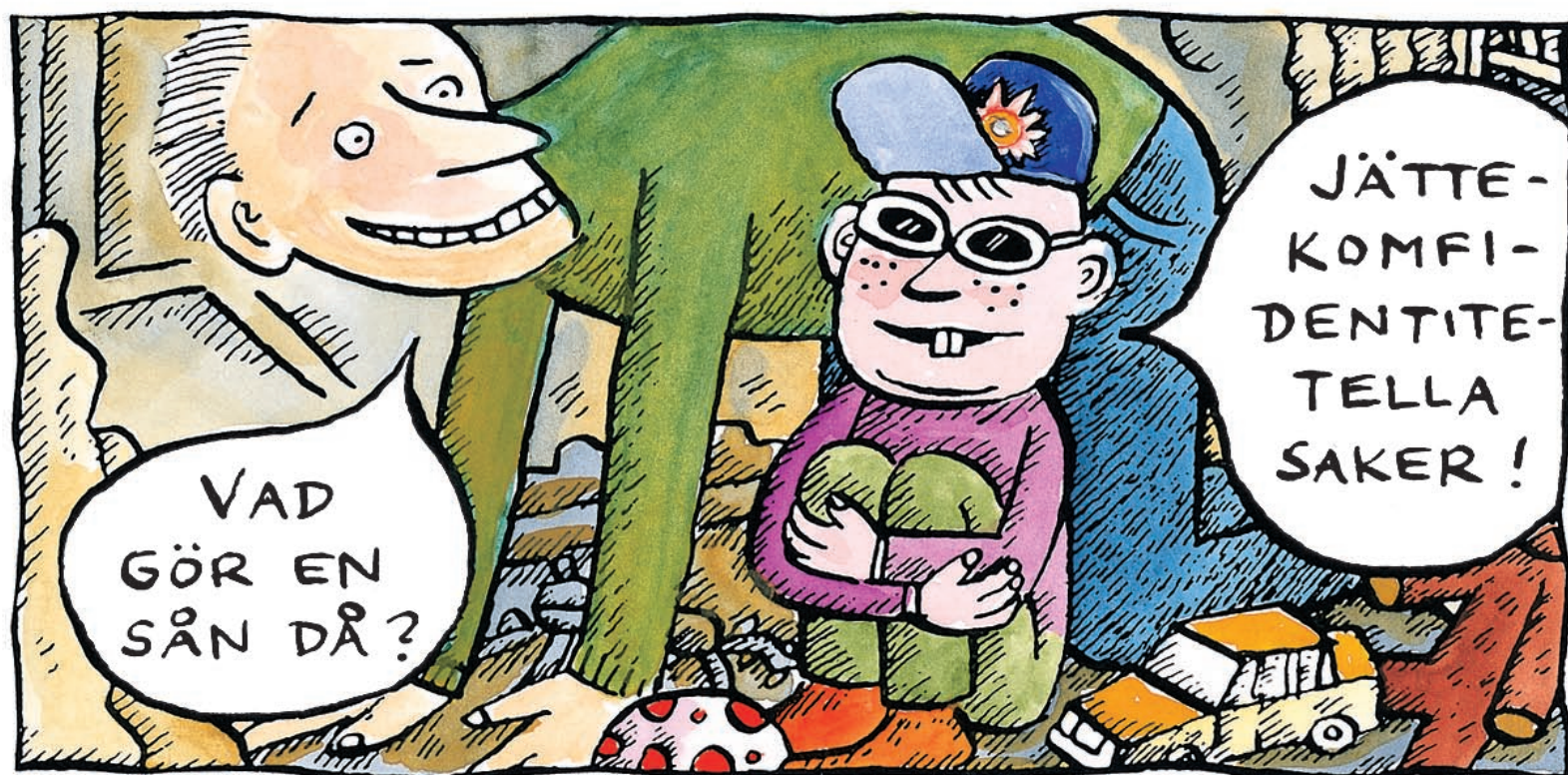
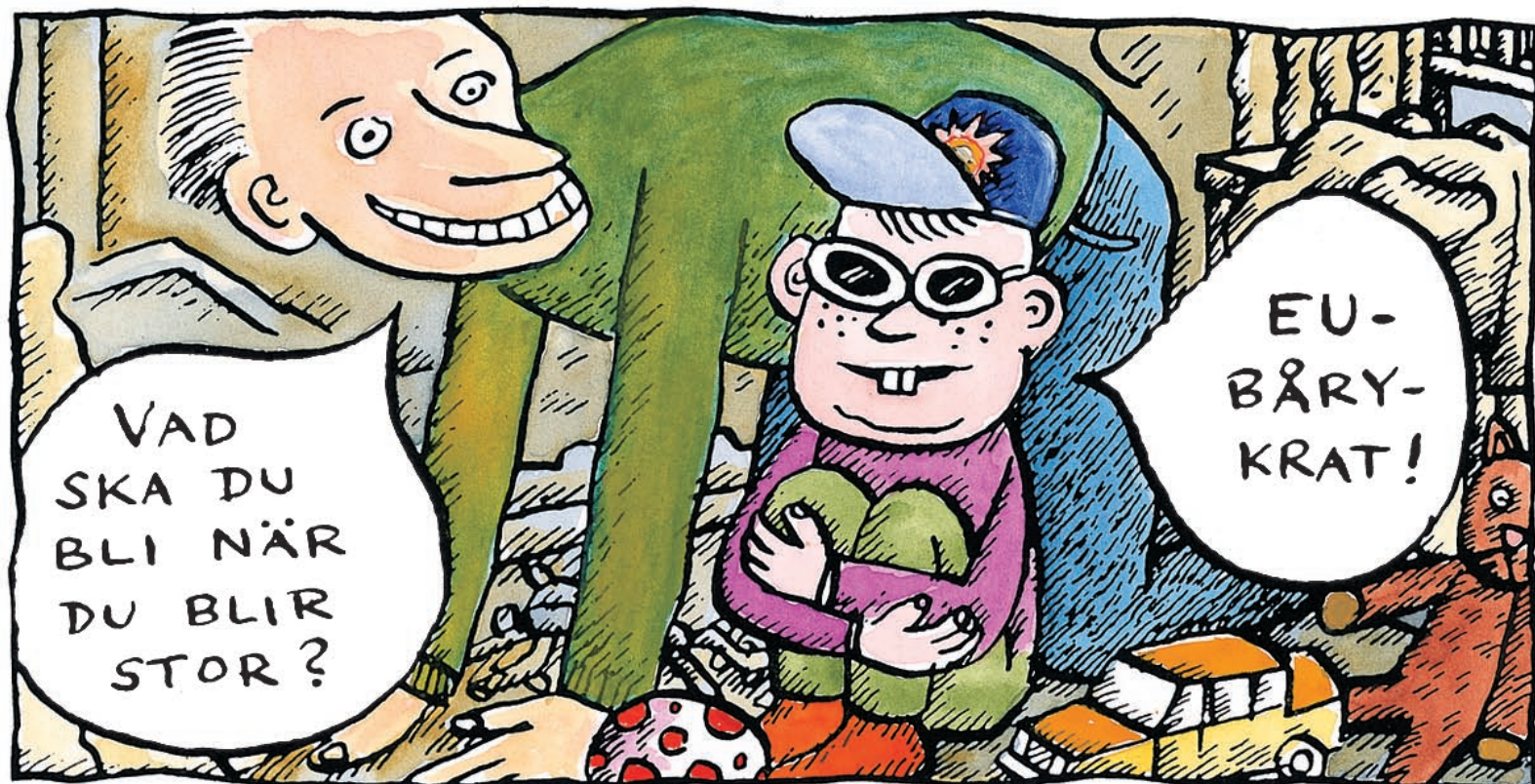
Riksdagens utredningstjänst, RUT, har beräknat hur mycket mer makt som EU får med Lissabonfördraget. Det handlar om en mycket stor maktöverföring. Beslut med kvalificerad majoritet ökar på 16 områden, bland annat vad gäller områdena straffrätt, polissamarbete samt asyl- och invandringspolitik.

EU-parlamentets makt genom det så kallade medbeslutandeförfarandet ökar på 27 områden, till exempel rörande medlemsländernas ekonomiska politik, jordbrukspolitiken och liberalisering av tjänster. Antalet nya områden som EU får fatta beslut om uppgår till 56 stycken, bland annat vad gäller finansieringen på det militära området, utvecklingen av en rympolitik och en gemensam förvaltning av EU:s yttre gränser. RUT skriver att det går att beräkna på lite olika sätt men med deras siffror ökar EU sin makt i cirka 100 fall.

”...EU ökar sin makt i cirka 100 fall.”

EU rustar för krig

Lissabonfördraget innebär att Sverige kommer att ingå i en union med ambitionen att bli såväl en militär stormakt som en försvarsallians. Detta har tidigare med eftertryck avvisats av EU-anhängarna i Sverige. I folkomröstningen 1994 hävdade ja-sidan att Sverige skulle kunna förbli neutralt som medlem i EU. I den broschyr som Utrikesdepartementet gav ut inför omröstningen om EU-medlemskap skrev man: ”En viktig förutsättning för medlemskap var att Sverige som medlem avsåg att stå utanför alla militära allianser eller annat förpliktande militärt samarbete med andra stater.”

EU-medlemskapet har i stället inneburit att Sverige övergivit en traditionell och framgångsrik säkerhetspolitik. Under många år var neutralitet, fredliga lösningar på konflikter, nedrustning, stöd till FN och solidaritet med tredje världen det som karaktäriserade svensk utrikespolitik. Nu gäller något helt annat.

Enligt Lissabonfördraget *ska* EU bli en försvarsunion, inte bara som idag kunna utvecklas till en. I fördraget införs en klausul om kollektivt försvar med ömsesidiga försvarsåtaganden (på likartat sätt som det föreskrivs i försvarsalliansen Nato). Om ett EU-land utsätts för ett väpnat angrepp är de övriga medlemsstaterna ”skyldiga att ge den stöd och bistånd med alla till buds stående medel”.

Medlemsstaterna ska också bistå varandra militärt för att ”förhindra terroristbrott”. De förpliktigar sig att ”gradvis förbättra sina militära resurser”. I klartext; upprustning. En ”europeisk byrå” för försvarsmateriel, forskning och militära resurser ska inrättas. Vad är det? Ett embryo till ett gemensamt försvarsdepartement?

Sverige bidrar redan på en mängd olika sätt till EU:s militarisering. Sverige har anpassat försvarsstrukturen efter andras behov och krav. Fokus har flyttats från vårt eget närområde och våra egna nationella säkerhetsintressen, och försvaret utvecklas i en riktning mot att bli en legohär för en framväxande europeisk supermakt. Sverige är idag berett att skicka ut soldater i rena krigsinsatser världen över för att sprida EU:s värderingar och hävda EU-stormakternas intressen, till exempel behovet av energi.

Om svenska folket hade fått klart för sig i folkomröstningen 1994 att Sverige aktivt skulle delta i att bygga upp en militär stormakt i Europa, så hade man med all sannolikhet röstat nej till medlemskap i Europeiska unionen.

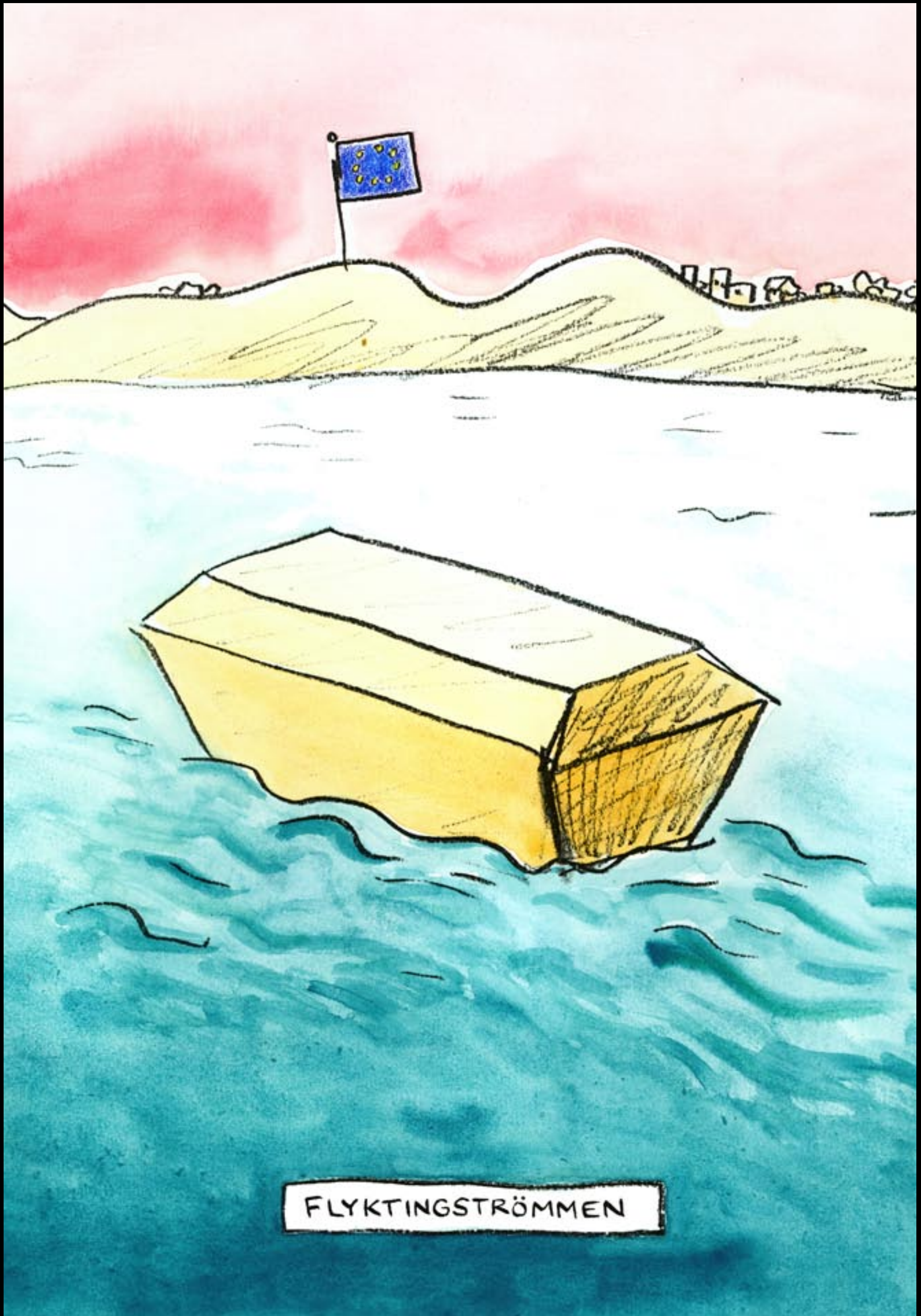
EU
RUSTAR OCH
SVERIGE ÄR JA-
SÄGARE!

SA DU
JAS-ÄGARE?

VAD ÄR DET
MÄNNISKOR
LÄNGTAR MEST
EFTER HÄR PÅ
JORDEN?

OLJA
OCH
GAS?

Ett hot mot löntagarna

EU-anhängarna ljög när de i samband med folkomröstningen 1994 påstod att vi hade fått ett undantag för den svenska arbetsmarknadsmodellen. I den så kallade Vaxholmsdomen underkänner EU:s domstol i Luxemburg att svenska fackföreningar kan ta strid mot utländska entreprenadföretag för att tvinga dem att följa svenska kollektivavtal. Konsekvensen blir att låglönekonkurrensen släpps lös, inte minst i byggsektorn.

Nu ljuger EU-anhängarna igen. Nu påstår de att Lissabonfördraget stärker löntagarnas ställning. Sant är att EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna blir juridiskt bindande, i vilken det erkänns att arbetstagarna och deras organisationer har rätt att ”i händelse av intressekonflikter tillgripa kollektiva åtgärder för att försvara sina intressen, inbegripit strejk”. Men i praktiken betyder det ingen förändring jämfört med idag. EU-kommissionären *Margot Wallström* har deklarerat att förhållandet mellan grundläggande rättigheter och den inre rörligheten på den inre marknaden inte på något sätt kommer att påverkas av att stadgan görs juridiskt bindande.

Att stadgan blir bindande har i praktiken ingen större betydelse för EU:s domstol i Luxemburg eftersom den redan tillämpar motsvarande rättighetsskydd i sin rättspraxis. I Vaxholmsdomen slår EU-domstolen fast att rätten att vidta fackliga stridsåtgärder är en grundläggande rättighet, som dock kan underkastas vissa begränsningar. EU-domstolen konstaterar att de svenska fackens blockad var ett hinder för friheten att erbjuda tjänster på EU:s inre marknad. Vidare slår domstolen fast att den så kallade *Lex Britannia*, som ger svenska fackföreningar rätten att ta till stridsåtgärder för att kunna kräva ett svenskt kollektivavtal med utländska arbetsgivare, är diskriminerande.

Vaxholmsdomen är ett svidande nederlag för hela den svenska fackföreningsrörelsen eftersom domen omintetgör den svenska strategin mot lönedumpning. Om konkurrensen från företag i EU:s låglöneländer släpps lös, utan lagstiftning som ger facket rätt att redan från första dagen begära och gå i konflikt för svenska kollektivavtal, kommer den svenska arbetsmarknadsmodellen snart att gå i graven.

Lissabonfördraget innebär ingen räddning; marknadens fria rörlighet förblir grunden för unionen, löntagare får inga nya rättigheter till följd av EU:s nya grundlag.

”Konsekvensen blir att låglönekonkurrensen släpps lös, inte minst i byggsektorn.”

Folkomrösta om Lissabonfördraget

Lissabonfördraget ersätter den EU-konstitution som folken i Holland och Frankrike sade nej till i folkomröstningar senvåren 2005. Förändringarna i Lissabonfördraget är mycket begränsade, ofta bara symboliska. En brittisk tankesmedja, Open Europe, har jämfört det nya fördraget med EU-konstitutionen och funnit att endast tio av 250 förslag skiljer det nya fördraget från det nedröstade konstitutionsförslaget.

”Man kan säga att det nya fördraget har fått en till synes harmlösare paketering, med det uttalade motivet att minimera antalet folkomröstningar med osäker utgång”, kommenterar

Svenska Dagbladets EU-expert *Mats Hallgren* (9 december 2007).

Lissabonfördraget medför att än mer makt flyttas från den folkvalda svenska riksdagen till EU:s överstatliga institutioner. På inget område innebär det nya fördraget att makt flyttas från EU tillbaka till medlemsländerna. Lissabonfördraget förstärker EU:s utveckling mot en EU-statsbildning. Denna fördragsändring är så pass genomgripande att den kommer att göra EU till något radikalt annorlunda än vad det var då vi gick med 1995.

Regeringen föreslår att riksdagen i höst skall säga ja till Lissabonfördraget. Vi anser att maktöverlåtelsen till EU är så långtgående att den berör principerna för statsskicket. Beslutet borde därför antingen föregås av en folkomröstning eller behandlas som en grundlagsändring och antas av riksdagen genom två beslut med mellanliggande val.

Den nuvarande riksdagen kan heller inte anses ha något mandat att fatta ett så avgörande beslut som en ratificering av Lissabonfördraget, utan att åtminstone först fråga väljarna i ett allmänt riksdagsval. Men det hinns inte med eftersom det i det av regeringen Reinfeldt godkända Lissabonfördraget slås fast att fördraget ska träda i kraft den 1 januari 2009. Nästa riksdagsval inträffar först 2010. Om riksdagen röstar om det nya fördraget innan nästa val så förvägras väljarna varje möjlighet att påverka det, vare sig i val eller folkomröstning. Det går inte att komma ifrån tanken att det är just det som är avsikten. De som vill ge EU mer makt vågar inte fråga väljarna om de tycker samma sak.

Utställningen är producerad för Folkrörelsen Nej till EU

Hemsida: www.nejtilleu.se

E-post: kansli@nejtilleu.se

Telefon: 031-701 01 77, 08-641 40 66

Copyright: Gösta Torstensson och Robert Nyberg

